

Auteur: R. Wiegerink
Verschenen in: Tijdschrift voor Bouwrecht (TBR), 2019, nr. 7, TBR 2019/101
Datum: 1 februari 2019
Instantie: Hoge Raad
Titel: Bekendmaking Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken (UAV 2012).

type	jurisprudentie					
nummer	code	jaar	volgnummer			
	TBR	2019	000			
instantie	Hoge Raad					
uitspraakdatum	1-2-2019					
zaaklabel						
zaaknummer	18/00902					
ecli	ECLI:NL:HR:2019:143					
zaaktitel	Leges omgevingsvergunning Groningen					
rechters	Mr. De Groot, mr. Overgaauw, mr. Fierstra, mr. Wortel en mr. Beukers-van Dooren					
wetsartikelen	wet	artikel				
	Gemeentewet	art. 139 en 217				
steekwoorden	Bekendmaking Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken (UAV 2012).					
auteurs_annotatie	id	voorletters	tussenvoegsels	achternaam	voetnootnummer	gastannotatie
		R.T.		Wiegerink	1	ja
auteurs_noot	Ruben Wiegerink is advocaat bij Van der Feltz advocaten te Den Haag					

Beoordeling van het middel

2.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

2.1.1. Belanghebbende heeft in juli 2013 bij de gemeente Groningen (hierna: de gemeente) een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. Voor het in behandeling nemen van die aanvraag heeft de heffingsambtenaar aan belanghebbende leges in rekening gebracht.

2.1.2. Artikel 5 van de Verordening op de heffing en invordering leges 2013 van de gemeente (hierna: de Verordening) bepaalt dat de leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij de Verordening behorende tarieventabel (hierna: de Tarieventabel). In de Tarieventabel staat, voor zover hier van belang:

“2.1.1. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

2.1.1.1. bouwkosten:

de aannemingsom exclusief omzetbelasting, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken 2012 (UAV 2012), voor het uit te voeren werk, (...).”

2.1.3. Bij het Besluit vaststelling Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) (hierna: het Besluit) hebben de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie de in de als bijlage 1 bij dat besluit vervatte “Uniforme Administratieve Voorwaarden

voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012” (hierna: de UAV 2012) vastgesteld. Het Besluit en de UAV 2012 zijn gepubliceerd in de Staatscourant (2012, nr. 1567; www.overheid.nl, www.officielebekendmakingen.nl).

2.2.1. Het Hof heeft geoordeeld dat de toegankelijkheid en kenbaarheid van de UAV 2012 voldoende zijn gewaarborgd doordat deze zijn gepubliceerd in de Staatscourant, raadpleegbaar op de hiervoor in 2.1.3 vermelde websites. De vermelding van een onjuiste titel van de UAV 2012 in de Verordening doet aan die kenbaarheid niet af, omdat de unieke afgekorte titel ‘UAV 2012’ wel juist is vermeld en het maar een geringe afwijking in vermelding van de titel betreft. De omstandigheid dat de UAV 2012 niet door de gemeente ter inzage zijn gelegd en daarvan niet een papieren afschrift aan belanghebbende is verstrekt, doet daarom niet af aan de kenbaarheid van de definitie van de aannemingssom in de Tarieventabel en aan de verbindendheid van de Verordening, aldus het Hof.

2.3. Tegen het in 2.2.2 vermelde oordeel van het Hof richt zich het middel. Het Hof heeft volgens het middel ten onrechte, althans op gronden die de beslissing niet kunnen dragen, geoordeeld dat de UAV 2012, waarnaar in de Tarieventabel wordt verwezen voor het bepalen van de heffingsmaatstaf, niet door de gemeente bekend hoefde te worden gemaakt.

2.4.1. De artikelen 139 en 217 Gemeentewet stellen eisen aan de kenbaarheid van de maatstaven waarnaar gemeentebelastingen worden geheven. Zij strekken onder meer ertoe dat de belastingverordening alle essentialia bevat waaruit de belastingschuldige de omvang van zijn belastingschuld kan afleiden (Kamerstukken II 1989/90, 21 591, nr. 3, blz. 63). Tot die essentialia behoren bij de heffing van bouwleges mede de voorschriften voor het vaststellen van de bouwkosten, waarop de hoogte van die leges wordt gebaseerd. Aan de kenbaarheidseisen van de artikelen 139 en 217 Gemeentewet zal in het algemeen zijn voldaan indien een

gemeentelijke belastingverordening voor de toepasbare voorschriften verwijst naar een in de Staatscourant gepubliceerde tekst als de onderhavige, en in die belastingverordening de correcte volledige titel van die tekst alsmede het publicatiejaar en --nummer van de Staatscourant worden vermeld.

2.4.2. Indien, zoals in dit geval, de volledige correcte titel noch het publicatiejaar en -nummer van de Staatscourant in de gemeentelijke verordening zijn vermeld, zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld of desalniettemin aan de kenbaarheidseisen is voldaan.

2.4.3. De vaststelling van het Hof dat de aanduiding UAV 2012 een niet voor misverstand vatbare aanduiding is van de als ‘UAV 2012’ in de Staatscourant gepubliceerde tekst, is toereikend gemotiveerd en niet onbegrijpelijk. Het Hof heeft op basis van die vaststelling terecht geoordeeld dat in dit geval aan de kenbaarheidseis is voldaan.

2.4.4. Gelet op het hiervoor in 2.4.1 tot en met 2.4.3 overwogene faalt het middel. (Enz. enz. Red.)

Noot

1. Deze zaak betreft de heffing van leges door de heffingsambtenaar van de gemeente Groningen ter zake van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het oprichten van een zorggebouw met nevenfuncties. Aan de orde is de vraag of de heffingsmaatstaf van de leges voldoende kenbaar is gemaakt door de gemeente. Over deze kenbaarheidseisen is de laatste jaren veel jurisprudentie verschenen.¹ Als aan die eisen niet is voldaan, leidt dat tot onvermijdelijk tot vernietiging van de aanslag. De achtergrond van deze strikte regel is dat de materiële wetgeving van gemeenten op grond van art. 139 Gemeentewet op de juiste wijze moet zijn bekendgemaakt. Verder dient een belastingplichtige op grond van art. 217 Gemeentewet (onder meer) uit die wetgeving te kunnen afleiden wat het criterium is

¹ Zie HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1669, BNB 2015/168, met noot J.A. Monsma en HR 3 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1042, Belastingblad 2016/295. Zie voorts onder meer rechtbank Gelderland 13 november 2018,

ECLI:NL:RBGEL:2018:4827, V-N 2019/9.26.28, rechtbank Noord-Holland 1 februari 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:698 en rechtbank Den Haag 11 februari 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:1460, Belastingblad 2019/201.

waarbij de tariefstelling aansluit (de heffingsmaatstaf). Deze procedure gaat over deze beide regels. De rechter toetst daaraan overigens ambtshalve.

2. In dit geval gaat het niet om de vraag of de toepasselijke Legesverordening zelf als zodanig op de juiste wijze is bekendgemaakt. Het staat namelijk vast dat dit het geval is. In de bij de Legesverordening behorende Tarieventabel is het belastbaar feit omschreven als het in behandeling nemen van een aanvraag van een omgevingsvergunning. De heffingsmaatstaf -- waarover het tarief wordt berekend -- wordt in dit geval gevormd door de bouwkosten (van het object waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft). Dat is doorgaans het geval bij de legesheffing ter zake van het in behandeling nemen van aanvragen voor een omgevingsvergunning. Onder "bouwkosten" wordt volgens de Tarieventabel verstaan de aannemingsom als bedoeld in de UAV 2012. Als de aannemingsom ontbreekt, moet ingevolge de Tarieventabel worden teruggevallen op een raming van de bouwkosten als bedoeld in een normblad NEN. Aangezien dit laatste hier niet het geval is, staat vast dat moet worden uitgegaan van de aannemingsom. Dat betekent dat de UAV 2012 van belang zijn bij de vaststelling van de aannemingsom. De UAV 2012 zijn gepubliceerd in de Staatscourant, op www.officiëlebevestigingen.nl en op www.overheid.nl. De Hoge Raad is terecht van oordeel dat daarmee is voldaan aan de wettelijke kenbaarheidsvereisten (en dat afzonderlijke bekendmaking c.q. terinzagelegging van de UAV 2012 door de gemeente dus niet nodig was).² Zoals advocaat-generaal IJzerman in zijn conclusie voor dit arrest uiteenzet, brengt de verwijzing naar de UAV 2012 niet mee dat de UAV 2012 zelf een algemeen verbindend voorschrift vormen.³ Het feit dat de gemeente niet de juiste (in casu de onvolledige) titel van de UAV 2012 in de Tarieventabel had vermeld en ook niet de vindplaats in de Staatscourant maakte dat niet anders volgens de Hoge Raad. Ik acht dit een begrijpelijke uitkomst, omdat de afkorting "UAV 2012" wel in de verordening was opgenomen en omdat dit de gebruikelijke wijze is waarop naar deze voorwaarden wordt verwezen.

² Dat is overigens anders voor de UAV 1989; die zijn niet in de Staatscourant gepubliceerd. Zie HR 21 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:1000.

3. De NEN-normen - die, zoals eerder aangegeven, in deze zaak niet van belang zijn - zijn overigens niet gepubliceerd in de Staatscourant. HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1669, BNB 2015/168, met noot J.A. Monsma, betref de bekendmaking van de NEN-norm 2631. Volgens de Hoge Raad moet in zo'n geval aan de bekendmakingseisen worden voldaan door bekendmaking door de gemeente door terinzagelegging op de wijze die in art. 139 lid 3 Gemeentewet is voorzien voor bijlagen. Dat betekent dat door gemeenten desgevraagd papieren afschriften van die normen moeten worden verstrekt tegen betaling van bedragen die niet hoger zijn dan de tarieven die de gemeente hanteert voor het verstrekken van papieren afschriften van besluiten die algemeen verbindende voorschriften inhouden.

Auteur: R.T. Wiegerink

³ Conclusie advocaat-generaal IJzerman, van 12 november 2018, ECLI:NL:PHR:2018:1277, par. 5.8.